

Czwartek, 20 stycznia 2011 r.

62. podkreśla znaczenie celu „Europejska współpraca terytorialna” (EWT) jako wyraźnej europejskiej wartości dodanej w programach współpracy transgranicznej Kolarctic i Karelia, a także programów współpracy transgranicznej w basenie Morza Bałtyckiego, obejmujących region Morza Barentsa; zwraca się do Komisji o przeanalizowanie sposobu, w jaki odpowiednio wzmocniony program „Peryferia Północne” mógłby mieć podobny wpływ na strategię arktyczną w następnym okresie programowania;
63. zwraca się do Komisji o wsparcie działań mających na celu szybkie i sprawne utworzenie obserwatoriów SIOS i EMSO, co stanowić będzie wyjątkowy wkład w lepsze zrozumienie arktycznego środowiska naturalnego i jego ochronę;
64. zwraca się do Komisji o przedstawienie propozycji w sprawie możliwości rozwinięcia projektu Galileo lub projektów mających wpływ na Arktykę, aby umożliwić bezpieczniejszą i szybszą żeglugę na wodach Arktyki, co będzie inwestycją w bezpieczeństwo i dostępność zwłaszcza szlaku północno-wschodniego, przyczyni się do lepszego prognozowania ruchów lodu, przygotowania lepszych map dna morskiego Arktyki oraz zrozumienia procesów istotnych dla geodynamiki tego obszaru – które mają kluczowe znaczenie dla geodynamiki Ziemi i obiegu wody w obszarach polarnych – i pogłębiania wiedzy na temat unikalnych ekosystemów;
65. wzywa wszystkie rządy regionu arktycznego, w szczególności rząd Rosji, do przyjęcia i podpisania Deklaracji praw ludów tubylczych ONZ, przyjętej w dniu 13 września 2007 r. przez Zgromadzenie Ogólne;
66. wzywa państwa członkowskie do ratyfikacji wszystkich najważniejszych umów dotyczących praw ludów rdzennych, takich jak konwencja MOP nr 169;
67. zwraca się do UE i jej państw członkowskich o przedstawienie w ramach trwających prac IMO nad obowiązkowym kodeksem polarnym dla żeglugi wniosku dotyczącego konieczności szczegółowego uregulowania emisji sadzy i stosowania ciężkiego oleju opałowego; w przypadku gdyby takie negocjacje nie przyniosły oczekiwanych wyników, zwraca się do Komisji o przedstawienie wniosków dotyczących zasad dla statków przybijających do portów UE po zakończeniu lub przed rozpoczęciem rejsów przez wody Arktyki, aby wprowadzić rygorystyczny system ograniczania emisji sadzy oraz stosowania i przewozu ciężkiego oleju opałowego;

*

* *

68. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji Europejskiej, wiceprzewodniczącej Komisji/Wysokiej Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa, rządów i parlamentom państw członkowskich oraz rządów i parlamentom państw regionu arktycznego.

Strategia UE dla Morza Czarnego

P7_TA(2011)0025

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 20 stycznia 2011 r. w sprawie strategii UE na rzecz regionu Morza Czarnego (2010/2087(INI))

(2012/C 136 E/15)

Parlament Europejski,

- uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Synergia czarnomorska – Nowa inicjatywa współpracy regionalnej” (COM(2007)0160),
- uwzględniając konkluzje Rady w sprawie inicjatywy w zakresie synergii czarnomorskiej z dnia 14 maja 2007 r.,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 17 stycznia 2008 r. w sprawie podejścia do polityki regionalnej w regionie Morza Czarnego ⁽¹⁾,

(1) Dz.U. C 41 E z 19.2.2009, s. 64.

Czwartek, 20 stycznia 2011 r.

- uwzględniając wspólne oświadczenie ministrów spraw zagranicznych państw Unii Europejskiej i szerzej rozumianego regionu Morza Czarnego, przyjęte w Kijowie w dniu 14 lutego 2008 r.,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji z pierwszego roku wdrażania synergii czarnomorskiej, przyjęte w dniu 19 czerwca 2008 r. (COM(2008)0391),
  - uwzględniając wspólne oświadczenie inicjujące partnerstwo na rzecz ochrony środowiska w ramach synergii czarnomorskiej przyjęte w Brukseli w dniu 16 marca 2010 r.,
  - uwzględniając komunikat Komisji w sprawie wzmocnienia europejskiej polityki sąsiedztwa (COM(2006)0726) oraz wyrażony przez Komisję zamiar przedstawienia w 2011 r. przeglądu europejskiej polityki sąsiedztwa (EPS),
  - uwzględniając partnerstwo dla członkostwa z Turcją,
  - uwzględniając umowy o partnerstwie i współpracy zawarte z Armenią, Azerbejdżanem, Gruzją, Republiką Mołdowy i Ukrainą oraz toczące się negocjacje w sprawie nowych umów o stowarzyszeniu, a także odpowiednie plany działania w ramach EPS,
  - uwzględniając sprawozdania z postępów we wdrażaniu EPS w Armenii, Azerbejdżanie, Republice Mołdowy, Gruzji i na Ukrainie, przyjęte przez Komisję 12 maja 2010 r.,
  - uwzględniając umowę o partnerstwie i współpracy zawartą z Federacją Rosyjską oraz negocjacje prowadzone w sprawie nowej umowy UE-Rosja,
  - uwzględniając komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady pt. „Partnerstwo wschodnie” z dnia 3 grudnia 2008 r. (COM(2008)0823),
  - uwzględniając wspólne oświadczenie przyjęte podczas szczytu partnerstwa wschodniego w Pradze dnia 7 maja 2009 r.,
  - uwzględniając ostatnie postępy w dialogu na temat ułatwień wizowych z krajami regionu,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie wzmocnienia europejskiej polityki sąsiedztwa ⁽¹⁾,
  - uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Republiki Mołdowy, Federacji Rosyjskiej, Turcji, Ukrainy i państw Kaukazu Południowego, a także w sprawie zintegrowanej polityki morskiej,
  - uwzględniając art. 48 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych oraz opinie Komisji Handlu Międzynarodowego, Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii oraz Komisji Rozwoju Regionalnego (A7-0378/2010),
- A. mając na uwadze, że region Morza Czarnego to strategiczny pomost łączący Europę z regionem Morza Kaspijskiego, Azją Środkową i Bliskim Wschodem, i dalej z Azją Południowo-Wschodnią i Chinami oraz że region ten cechują ściśle więzy i wielki potencjał, lecz także rozbieżności i rywalizacja; mając na uwadze, że region ten obejmuje państwa członkowskie UE, tj. Bułgarię, Grecję i Rumunię, państwo kandydujące, tj. Turcję, oraz partnerów w ramach EPS, tj. Armenię, Azerbejdżan, Gruzję, Republikę Mołdowy i Ukrainę, a także Federację Rosyjską jako partnera strategicznego,

⁽¹⁾ Dz.U. C 282 E z 6.11.2008, s. 443.

Czwartek, 20 stycznia 2011 r.

- B. mając na uwadze, że region Morza Czarnego jest strategicznie ważny dla UE; mając na uwadze, że Morze Czarne jest częściowo morzem wewnętrznym UE, a pod względem geograficznym w większości należy do Europy, z czego wynikają wspólne wyzwania i szanse dla UE i państw regionu, a także wspólna potrzeba zapewnienia obszaru pokoju, demokracji, bezpieczeństwa, stabilności, współpracy regionalnej i trwałego dobrobytu wokół niego, mając na uwadze, że w regionie Morza Czarnego konieczne jest spójniejsze zrównoważone i strategiczne podejście,
- C. mając na uwadze, że region Morza Czarnego tworzy bogate środowisko pod względem społecznym, kulturowym i religijnym, w którym dialog międzykulturowy i międzywyznaniowy powinien odgrywać główną rolę,
- D. mając na uwadze, że pozytywną konsekwencją synergii czarnomorskiej było uznanie regionu Morza Czarnego za strategiczny dla UE, a także uznanie potrzeby głębszego zaangażowania UE w tym regionie; mając na uwadze, że wyniki synergii czarnomorskiej były dotychczas raczej ograniczone oraz że brakuje jasnego i pełnego obrazu obecnych wyników w zakresie wdrażania synergii czarnomorskiej, co naraża UE na krytykę, zgodnie z którą nie stworzyła ona strategicznej wizji regionu i stosuje fragmentaryczne podejście do wdrażania tej synergii,
- E. mając na uwadze, że nie został opracowany plan działania określający konkretne cele i punkty odniesienia oraz mechanizmy w zakresie sprawozdawczości, monitorowania, oceny i działań następczych, co postulowano już w pierwszej rezolucji Parlamentu w sprawie Morza Czarnego,
- F. mając na uwadze, że przedstawiono tylko jedno sprawozdanie z postępów, w 2008 r., jednak potem nie powstał żaden mechanizm regularnej sprawozdawczości; mając na uwadze, że zrealizowano niewiele projektów i że jak dotąd uruchomiono jedynie partnerstwo na rzecz ochrony środowiska,
- G. mając na uwadze, że od 2008 r. nie odbyła się żadna konferencja ministerialna, co wyraźnie wskazuje na brak wyrazistości, wizji strategicznej i ukierunkowania politycznego synergii czarnomorskiej,
- H. mając na uwadze, że w dotychczasowych wysiłkach, wprawdzie godnych pochwały, poważnie przeszkadzały słaba organizacja administracyjna, brak zaangażowania instytucjonalnego i politycznego oraz niedobory kadrowe i brak przeznaczonych specjalnie na ten cel środków finansowych,
- I. mając na uwadze, że od 2008 r. w regionie Morza Czarnego zaszło wiele zmian oraz że wprawdzie współpraca regionalna wydaje się przynosić postępy w niektórych dziedzinach technicznych, takich jak środowisko, edukacja, badania naukowe i technologia, a także w dziedzinie zbliżenia normatywnego, jednak liczne problemy, takie jak utrzymujące się konflikty na Kaukazie i w Naddniestrzu, ochrona oraz operacje poszukiwawcze i ratunkowe na morzu, militaryzacja, przesiedlenia ludności i osłabienie demokratycznych rządów, pozostają nierozwiązane, a nawet zyskują na intensywności,
- J. mając na uwadze, że Unia Europejska poprzez misję francuskiej prezydencji a także działania jej państw członkowskich wykazała zaangażowanie w wygaszenie i rozwiązanie konfliktu w Gruzji,
- K. mając na uwadze, że region Morza Czarnego ma znaczenie geostrategiczne dla bezpieczeństwa energetycznego UE, zwłaszcza pod względem zróżnicowania dostaw energii,
- L. mając na uwadze, że inne inicjatywy UE obejmujące państwa regionu Morza Czarnego nie powinny być postrzegane jako konkurencyjne wobec synergii czarnomorskiej, lecz raczej jako uzupełniające ją,
- M. mając na uwadze, że Komisja została poproszona o przygotowanie strategii UE na rzecz regionu Dunaju, która powinna uwzględnić jego ścisłe powiązanie z regionem Morza Czarnego,
1. uważa, że ze względu na strategiczne znaczenie regionu Morza Czarnego dla UE i na stosunkowo ograniczone wyniki synergii czarnomorskiej należy uruchomić strategię mającą na celu zwiększenie spójności i wyrazistości działań UE w regionie oraz że strategia UE na rzecz regionu Morza Czarnego powinna stanowić integralną część szerszej wizji polityki zagranicznej i polityki bezpieczeństwa UE;

Czwartek, 20 stycznia 2011 r.

2. wzywa Komisję i Europejską Służbę Działań Zewnętrznych (ESDZ), aby opracowały strategię na rzecz regionu Morza Czarnego, równoległe z przeglądem europejskiej polityki sąsiedztwa, określając w ten sposób zintegrowane i wszechstronne podejście UE do wyzwań i możliwości tego regionu, ze szczegółowym planem działania, jasnymi celami, modelowymi inicjatywami i punktami odniesienia; uważa, że ta strategia przyczyni się do skutecznej koordynacji działań i podziału zadań;
3. ponownie wzywa Komisję i ESDZ do prowadzenia regularnych przeglądów wdrażania strategii przez zastosowanie konkretnych mechanizmów w zakresie monitorowania, oceny, działań następczych i sprawozdawczości; nalega na przeprowadzanie konsultacji z odpowiednimi komisjami Parlamentu Europejskiego na najważniejszych etapach tego procesu;
4. zaleca zagwarantowanie spójności polityki na szczeblu UE i krajowych strategii państw członkowskich UE w regionie Morza Czarnego;
5. podkreśla, że państwa członkowskie UE muszą uzgodnić jasne priorytety, aby następnie opracować realistyczny i solidny pod względem finansowym plan działania wraz z odpowiednim systemem oceny jego skuteczności;
6. podkreśla, że do zadania, jakim jest realizacja celów nowej strategii należy wyznaczyć odpowiednie zasoby kadrowe, szczególnie przez jej jasne uwzględnienie w ramach struktury organizacyjnej i polityki kadrowej ESDZ;
7. z zadowoleniem przyjmuje uruchomienie wspólnego programu operacyjnego na rzecz współpracy ponadgranicznej w basenie Morza Czarnego w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa (ENPI) oraz jest przekonany, że duża liczba otrzymanych wniosków odzwierciedla wysoki poziom zainteresowania wspólnymi projektami współpracy w regionie Morza Czarnego; pochwała zatwierdzenie w listopadzie 2010 r. przez Wspólny Komitet Monitorujący 16 nowych projektów; uważa jednak, że powolne tempo jego działania tego programu odzwierciedla niedociągnięcia w funkcjonowaniu bieżących mechanizmów finansowania; wskazuje szczególnie na trudności prawne związane z koniecznością finansowania uczestników za pośrednictwem różnych instrumentów finansowych oraz wzywa Komisję, aby opracowała metody wyeliminowania takich przeszkód; jest zdania, że program mógłby objąć również projekty inwestycyjne;
8. apeluje o opracowanie wspólnego programu operacyjnego dla basenu Morza Czarnego na następny okres programowania, aby w pełni uwzględnić i nadal dążyć do realizacji wszystkich celów określonych w dokumencie strategicznym ENPI na lata 2007-2013 dotyczącym współpracy transgranicznej; podkreśla, że należy określić jednolite warunki dotyczące wniosków, dając w ten sposób każdej osobie prawnej w dowolnym uczestniczącym państwie na obszarze objętym programem możliwość złożenia wniosku w charakterze głównego wnioskodawcy; uważa, że wszystkie kraje objęte wspólnym programem operacyjnym dla basenu Morza Czarnego powinny zostać włączone i zachęcane do aktywnego uczestnictwa w następnym okresie programowania;
9. wyraża w związku z tym przekonanie, że powodzenie strategii zależy od zapewnienia odpowiedniego i jasno określonego finansowania; wzywa do utworzenia specjalnej linii budżetowej przeznaczonej na strategię na rzecz regionu Morza Czarnego, a także do opracowania skutecznych, dostosowanych do szczególnej charakterystyki danego regionu metod przekazywania środków finansowych oraz do kontroli wykorzystania tych środków; zachęca do priorytetowego finansowania projektów rozwojowych na małą skalę; wzywa Komisję i regiony do propagowania projektów typu „ludzie dla ludzi” w ramach współpracy transgranicznej oraz do udostępnienia i zwiększenia instrumentu finansowego funduszu małych projektów;
10. podkreśla konieczność podejścia opierającego się na projektach, tak by w działania w zakresie opracowania i realizacji strategii na rzecz regionu Morza Czarnego oraz ponoszenia za nią wspólnej odpowiedzialności zaangażowane były władze lokalne, społeczności przedsiębiorców, organizacje pozarządowe lub inne organizacje społeczeństwa obywatelskiego; zwraca uwagę na znaczenie monitorowania działalności w regionie Morza Czarnego poprzez określenie punktów odniesienia i innych wskaźników;
11. zachęca do tworzenia synergii między różnymi dziedzinami polityki unijnej objętymi zakresem strategii, a w szczególności między funduszami strukturalnymi, ramowym programem badań i rozwoju oraz transeuropejskimi sieciami transportowymi w celu zapewnienia trwałości finansowanych działań; uważa, że możliwości stworzone dzięki jednej inicjatywie w zakresie rozwoju gospodarczego mogą być kontynuowane w ramach innej, uzupełniającej inicjatywy;

Czwartek, 20 stycznia 2011 r.

12. uznaje szerokie uczestnictwo i odpowiedzialność regionalną za istotne zasady podejścia UE do tego regionu oraz postrzega Turcję i Rosję jako partnerów, którzy – w ramach najkorzystniejszego rozwiązania – powinni zostać odpowiednio zaangażowani we współpracę regionalną w regionie Morza Czarnego; uważa, że podwójna rola Bułgarii, Rumunii i Grecji – jako państw położonych na wybrzeżu i jako państw członkowskich UE – ma istotne znaczenia dla powodzenia polityki UE w regionie Morza Czarnego;
13. jest zdania, że dla zapewnienia wyrazistości, ukierunkowania strategicznego i koordynacji na wysokim szczeblu należy regularnie organizować spotkania ministerialne UE i państw szerzej rozumianego regionu Morza Czarnego, z udziałem wszystkich podmiotów i krajów w tym regionie, w tym Organizacji Współpracy Gospodarczej Państw Regionu Morza Czarnego (BSEC), Komisji ds. Ochrony Morza Czarnego przed Zanieczyszczeniem, EBOiR i EBI; jest przekonany, że krokiem w kierunku stworzenia rzeczywistego partnerstwa w regionie mógłby być dialog instytucjonalny zbliżający UE i BSEC; zauważa jednak, że najwyraźniej BSEC stoi obecnie w obliczu trudności strukturalnych i wymaga odmłodzenia i reformy, aby stać się skutecznym partnerem regionalnym;
14. ubolewa, że koncepcja Czarnomorskiego Forum na rzecz Dialogu i Partnerstwa ucierpiała na skutek regionalnych napięć, w związku z czym nie zostało ono dotychczas powołane; uważa, że takie forum mogłoby odegrać pewną rolę w rozwoju koncepcji i wspieraniu dialogu pomiędzy podmiotami regionalnymi;
15. uważa, że strategia na rzecz regionu Morza Czarnego powinna być rozwijana na wszystkich szczeblach współpracy regionalnej; z zadowoleniem przyjmuje współpracę parlamentarną podjętą między UE a państwami regionu Morza Czarnego;
16. uznaje znaczenie regionalnych i lokalnych organów i podmiotów w planowaniu i realizacji strategii ze względu na ich bliskie więzi z obszarem i lokalną ludnością; w związku z tym domaga się określenia ich potrzeb i ich pełnego udziału w strategii;
17. z zadowoleniem przyjmuje utworzenie czarnomorskiego forum społeczeństwa obywatelskiego i zachęca do ściślejszej współpracy władz lokalnych, społeczeństwa obywatelskiego i przedsiębiorców; wzywa Komisję do udzielenia większego wsparcia społeczeństwu obywatelskiemu, w tym sieciom organizacji społeczeństwa obywatelskiego; podkreśla rolę sektora pozarządowego w zapewnianiu zarówno skutecznej realizacji strategii na rzecz regionu Morza Czarnego, jak i pomyślnego wdrażania środków budowy zaufania;
18. podkreśla, że synergia czarnomorska i Partnerstwo Wschodnie uzupełniają się wzajemnie, oraz wzywa Komisję do pozytywnego wykorzystania różniących się od siebie podejść cechujących te dwie inicjatywy oraz do wyjaśnienia na wszystkich poziomach, w jaki sposób należy wykorzystywać ten znaczny stopień komplementarności; wzywa wiceprzewodniczącą/ wysoką przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa do zadbania, aby ESDZ skutecznie koordynowała różne inicjatywy i instrumenty wprowadzane przez UE w szerzej rozumianym regionie Morza Czarnego;
19. z zadowoleniem przyjmuje rozwój strategii UE na rzecz regionu Dunaju, które mają zostać zakończone do końca bieżącego roku, oraz wzywa do jej zatwierdzenia i do rozpoczęcia wdrażania w pierwszej połowie 2011 r.; zwraca uwagę na potrzebę rozszerzenia strategii UE na rzecz regionu Dunaju w kierunku regionu Morza Czarnego; zaznacza, że zrównoważony rozwój regionu Dunaju jeszcze bardziej zwiększy geostrategiczne znaczenie regionu Morza Czarnego; w związku z tym, uznając zróżnicowany charakter regionów i odmienne geograficzne ukierunkowanie obu strategii, uważa, że powinny one wzajemnie się uzupełniać i wzmacniać;
20. podkreśla, że w ramach strategii UE na rzecz regionu Morza Czarnego głównym celem, do którego powinny dążyć UE i państwa członkowskie powinno być ustanowienie strefy cechującej się pokojem, demokracją, dobrobytem i stabilnością, opierającej się na poszanowaniu praw człowieka i podstawowych wolności; uważa, że dobra administracja, praworządność, propagowanie poszanowania praw człowieka, zarządzanie migracją, energia, transport, środowisko oraz rozwój gospodarczy i społeczny powinny być priorytetowymi dziedzinami działania;

Bezpieczeństwo i dobra administracja

21. przypomina, że region Morza Czarnego potrzebuje aktywnej polityki i długoterminowych rozwiązań, aby sprostać stojącym przed nim istotnym regionalnym i międzynarodowym wyzwaniom, takim jak przeciągające się konflikty, przesiedlenia ludności, dwustronne spory, zamknięte granice i strategiczna rywalizacja prowadząca do militaryzacji i rozprzestrzeniania broni, słabe instytucje i administracja oraz osłabienie demokratycznych rządów, przestępczość transgraniczna i przemyt, zarządzanie granicami i ruchem oraz niski poziom bezpieczeństwa i ochrony na morzu;

Czwartek, 20 stycznia 2011 r.

22. podkreśla kluczowe znaczenie sprzyjania stosunkom dobrosąsiedzkim między krajami czarnomorskimi, ustanowienia tych stosunków i ich rozwoju jako warunku pomyślnej współpracy oraz uważa za niemożliwy do zaakceptowania fakt, iż region ten nadal boryka się z problemem zamkniętych granic między sąsiadami;

23. uważa, że UE może i powinna odgrywać aktywniejszą rolę w kształtowaniu bezpieczeństwa w regionie Morza Czarnego; wzywa do wzmożonego zaangażowania UE w regionalny dialog strategiczny oraz do współpracy UE z jej partnerami strategicznymi w sprawach związanych z bezpieczeństwem oraz w zakresie zapobiegania konfliktom i ich rozwiązywania, zgodnie z prawem międzynarodowym; podkreśla, że pełny rozwój strategii na rzecz regionu Morza Czarnego jest także związany z konkretnymi postępami w pokojowym rozwiązywaniu zamrożonych konfliktów; wzywa zatem UE do bardziej bezpośredniego zaangażowania oraz do objęcia wiodącej roli w negocjacjach i w procesie pokojowym, do zintensyfikowania środków budowy zaufania i programów pomocy w celu stworzenia podstawy do trwałych wszechstronnych uzgodnień oraz do łagodzenia skutków konfliktów z myślą od lokalnej społeczności; wyraża uznanie dla pracy EUBAM i EUMM;

24. wzywa wiceprzewodniczącą/ wysoką przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa do zintensyfikowania wysiłków mających nakłonić Rosję do wypełnienia sześciopunktowego Planu Sarkozy'ego dotyczącego stabilizacji konfliktu w Gruzji i działań zmierzających do jego rozwiązania;

25. wskazuje na potrzebę lepszego monitorowania oraz zachęca UE do opracowania systemu wczesnego ostrzegania o konfliktach i narzędzia zapobiegania konfliktom w regionie Morza Czarnego, aby unikać destabilizacji i eskalacji konfliktów; wzywa do skupienia się na konkretnych przypadkach zamiast wyrażania ogólnego zaniepokojenia; wzywa do rozważenia środków służących budowie zaufania, takich jak publiczne ujawnianie przypadków sprzedaży broni i działań marynarki wojennej; wyraża szczególne zaniepokojenie rozszerzeniem porozumienia portowego na rzecz rosyjskiej Floty Czarnomorskiej na Krymie i jego ewentualnym wpływem na stabilność w regionie;

26. wzywa UE, aby podjęła kroki mające na celu ustanowienie regionalnych ram prawnych i wprowadziła mechanizmy służące reagowaniu na problem rozprzestrzeniania broni w regionie Morza Czarnego;

27. wzywa do rozwiązania problemu przestępczości transgranicznej i przemytu, zwłaszcza narkotyków i ludzi, a także problemu nielegalnej migracji w ramach strategii Morza Czarnego, wzywa też do dalszego zacieśniania współpracy w zakresie zarządzania granicami i ruchem;

28. podkreśla potrzebę lepszego zarządzania migracją do i z regionu Morza Czarnego przez pogłębienie politycznej, gospodarczej i społecznej integracji imigrantów na podstawie zasady globalnego podejścia UE do migracji;

29. zauważa wzrost w ostatnich latach liczby wypadków na morzu pociągających za sobą ofiary w ludziach i szkody w środowisku oraz niezdolność państw nadbrzeżnych do prowadzenia skoordynowanych i udanych operacji ratunkowych; w związku z tym wzywa UE do wykorzystania zintegrowanej polityki morskiej do koordynacji działań poszukiwawczych i ratunkowych oraz działań w zakresie zapobiegania wypadkom w regionie Morza Czarnego; apeluje o ustanowienie strategii nadzoru Morza Czarnego;

30. uważa, że strategia bezpieczeństwa dla regionu Morza Czarnego powinna również obejmować cele takie jak poprawa w zakresie administrowania, rządów demokratycznych, poszanowania praw człowieka oraz potencjału państwa; wzywa Komisję i ESDZ do nadania priorytetowego znaczenia inicjatywom dotyczącym architektury instytucjonalnej i demokratycznych rządów, które są niezbędne dla każdego państwa pragnącego pomyślnie się rozwijać; zwraca uwagę, że zadanie poprawy rządów, praworządności i struktur państwowych w byłych republikach radzieckich w regionie stanowi samo w sobie strategię bezpieczeństwa, ponieważ całkowita lub częściowa niewydolność państwa oraz stagnacja polityczna tworzą warunki do interwencji z zewnątrz i zagrożeń międzynarodowych;

31. podkreśla, że strategia UE na rzecz regionu Morza Czarnego musi kłaść znaczny nacisk na kwestię obrony praw człowieka i zwiększaniu demokracji w całym regionie, co powinno obejmować promowanie pomyślnej współpracy między organizacjami pozarządowymi i obrońcami praw człowieka;

32. zauważa, że wśród priorytetów UE znajduje się zwiększanie poszanowania praw człowieka i demokracji na świecie; wskazuje, że naruszenia praw człowieka są codziennością w okupowanych Osetii Południowej i Abchazji; wzywa zatem UE, a zwłaszcza ESDZ, aby aktywnie reagowała na wszystkie rodzaje łamania praw człowieka w regionie Morza Czarnego;

Czwartek, 20 stycznia 2011 r.

33. podkreśla ważną rolę, jaką w regionie odgrywa OBWE, i za bardzo istotną uznaje współpracę UE z OBWE w dziedzinach takich jak tworzenie instytucji, praworządność, obserwacja wyborów, wolność mediów, a także demokracja i prawa człowieka;

Energia, transport i środowisko

34. z jednej strony uważa region Morza Czarnego za strategicznie ważny dla bezpieczeństwa energetycznego UE i dla zróżnicowania dostaw energii do UE, i w związku z tym ponownie wskazuje na znaczenie pilnego przyjęcia spójnej strategii na rzecz regionu Morza Czarnego; z drugiej strony uważa współpracę w dziedzinie energii, transportu i środowiska za kluczową dla harmonijnego i zrównoważonego rozwoju regionu; z zadowoleniem przyjmuje uruchomienie partnerstwa na rzecz ochrony środowiska i niecierpliwie oczekuje uruchomienia pozostałych dwóch partnerstw – w dziedzinie transportu i energii; wzywa do ich szybkiego i skutecznego wdrożenia; wyraża opinię, że opracowanie wspólnych ram prawnych na poziomie regionalnym przyniosłoby wielkie korzyści pod względem skuteczniejszej współpracy i synergii w tych kwestiach; uważa, że ustanowienie i wspieranie sieci branżowych i instytucjonalnych mogłoby poprawić zdolność do opartego na współpracy i skutecznego podejmowania decyzji;

35. podkreśla potrzebę zacieśnienia wielostronnej współpracy energetycznej w regionie Morza Czarnego, której podstawowych zasad dostarczają WTO i traktat karty energetycznej; popiera pełną integrację rynkową i regulacyjną opartą na przepisach prawnych UE w zakresie energetyki oraz środowiska naturalnego i zachęca kraje w szerzej rozumianym regionie regionu Morza Czarnego do przystąpienia do Traktatu o Wspólnocie Energetycznej, a także popiera pomoc udzielaną przez UE, EBI oraz EBOR na modernizację infrastruktury energetycznej w regionie Morza Czarnego;

36. podkreśla, jak ważne jest, aby państwa członkowskie przyjęły wspólne podejście do regionu Morza Czarnego z myślą o osiągnięciu długoterminowego celu UE w zakresie bezpieczeństwa dostaw energii i stabilności jej sąsiedztwa;

37. przypomina, że potrzebne są bardziej energiczne działania Komisji wspierające inicjatywy zmierzające do dywersyfikacji źródeł gazu, a także wspólne normatywne ramy służące wspieraniu przejrzystego, konkurencyjnego i opartego na regułach rynku gazu; wzywa jednocześnie UE, aby aktywnie rozwijała współpracę z państwami w regionie Morza Czarnego i oferowała im większe możliwości wspierania projektów energetycznych będących w kręgu zainteresowania UE; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje zatem przystąpienie Republiki Mołdowy i Ukrainy do Wspólnoty Energetycznej;

38. podkreśla pilny charakter powołania Zgromadzenia Parlamentarnego Euronest, które będzie się przyczyniało do osiągnięcia celów Partnerstwa Wschodniego i tym samym wywrze pozytywny wpływ na kwestie związane z bezpieczeństwem energetycznym;

39. przypomina o celu UE, jakim jest dywersyfikacja dróg i źródeł dostaw, a także sporządzenie projektu wspólnej polityki energetycznej UE; przypomina o znaczeniu projektów korytarza południowego, a w szczególności o kluczowym znaczeniu unijnego strategicznego, priorytetowego projektu Nabucco i jego szybkiej realizacji dla europejskiego bezpieczeństwa energetycznego; zapoznaje się z projektem South Stream; ponadto podkreśla znaczenie transportu skroplonego gazu ziemnego (LNG) do Europy, w formie projektu AGRI i budowy terminali LNG w portach Morza Czarnego, a także znaczenie paneuropejskiego ropociągu Konstanca-Triest;

40. wzywa Komisję, by do końca 2011 r. zawarła umowy z krajami będącymi potencjalnymi dostawcami gazu do rurociągu Nabucco;

41. uważa, że w pakiecie na rzecz infrastruktury energetycznej, który ma zostać wkrótce przedstawiony przez Komisję, należy położyć zdecydowany nacisk na proponowane projekty energetyczne w regionie Morza Czarnego; zwraca uwagę na fakt, że trasy tranzytowe, które przebiegają przez państwa w tym regionie, mogą znacząco poprawić bezpieczeństwo dostaw energii do UE;

42. zwraca uwagę na potencjał regionu Morza Czarnego w zakresie odnawialnych źródeł energii, które mogłyby znacząco przyczynić się do poprawy przyszłego bezpieczeństwa energetycznego na skalę globalną oraz do zrównoważonego wzrostu gospodarczego, i wzywa Komisję oraz kraje czarnomorskie do wykorzystania tego potencjału;

Czwartek, 20 stycznia 2011 r.

43. apeluje, by partnerstwo UE i regionu Morza Czarnego obejmowało transfer wiedzy i technologii w obszarze energii odnawialnej i efektywności energetycznej oraz pomoc techniczną przy planowaniu sieci, i zauważa, że energooszczędność ma kluczowe znaczenie dla zwiększenia bezpieczeństwa dostaw; wspiera badania nad alternatywnymi źródłami energii, zwłaszcza energią odnawialną, efektywnością energetyczną i energooszczędnością, które są zasadniczym warunkiem sprostania wyzwaniom związanym ze zmianą klimatu i włączenia się w światowe działania na rzecz zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych;

44. popiera stałe rozwijanie inicjatyw w ramach programów TRACECA i INGOATE; wzywa UE, aby jeszcze wzmocniła swoje wsparcie dla projektów infrastrukturalnych w regionie, bezpośrednio i poprzez koordynację innych ofiarodawców i inwestorów;

45. uważa, że do celów handlu międzynarodowego i transportu węglowodorów w omawianym regionie konieczny jest rozwój portów UE nad Morzem Czarnym oraz portów morskich Dunaju, w tym terminali ropy naftowej i gazu oraz intermodalnej infrastruktury transportowej; uważa, że należy zmodernizować infrastrukturę w regionie Morza Czarnego i stworzyć połączenia z europejskimi korytarzami transportowymi; wzywa Komisję i państwa członkowskie do szybkiego ukończenia priorytetowych transeuropejskich projektów transportowych wzdłuż osi 7, 18, 21 i 22, o których mowa w załączniku II do decyzji nr 884/2004/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r., zmieniającej decyzję nr 1692/96/WE w sprawie wspólnotowych wytycznych dotyczących rozwoju transeuropejskiej sieci transportowej, oraz do ich stopniowego powiązania z korytarzem TRACECA, osią centralną, osią południowo-wschodnią i międzynarodowymi trasami transportu morskiego, o których mowa w komunikacie Komisji do Rady i Parlamentu Europejskiego pt. „Wydłużenie głównych transeuropejskich osi transportowych do krajów sąsiadujących. Wytyczne w zakresie transportu w Europie oraz regionach sąsiadujących” (COM(2007)0032);

46. wzywa państwa położone nad Morzem Czarnym do zawarcia protokołu ustaleń dotyczącego tworzenia korytarzy morskich na tym akwenie i zwraca się do Komisji o stworzenie pozycji budżetowej TEN-T ze środkami przeznaczonymi na te korytarze podobnymi do tych, które już istnieją dla korytarzy na Morzu Bałtyckim, Północnym i Śródziemnym;

47. z zadowoleniem przyjmuje działania podjęte w celu włączenia krajów czarnomorskich do Wspólnego Europejskiego Obszaru Lotniczego; wzywa Komisję do kontynuowania dialogu z Republiką Mołdowy na temat liberalizacji jej sektora transportu lotniczego oraz do szybkiego rozpoczęcia negocjacji dotyczących przystąpienia Republiki Mołdowy do Wspólnego Europejskiego Obszaru Lotniczego;

48. podkreśla znaczenie Morza Czarnego jako bogactwa naturalnego i wyraża wielkie zaniepokojenie sytuacją ekologiczną w regionie, zwraca uwagę na potrzebę równowagi między rozwojem gospodarczym a ochroną środowiska oraz potrzebę wspólnego podejścia do tego wyzwania, podkreśla zatem konieczność pełnego wdrożenia Konwencji o ochronie Morza Czarnego przed zanieczyszczeniem;

49. wzywa Komisję, aby nadała priorytetowy charakter wymogom efektywności energetycznej oraz ochrony środowiska i klimatu w trakcie finansowania projektów infrastrukturalnych, które powinny być oparte na pozytywnej ocenie środowiskowej; przypomina o wyzwaniach, przed którymi stoi region Morza Czarnego, związanych ze skutkami zmian klimatu, przez co wzywa do zacieśnienia współpracy między państwami położonymi nad Morzem Czarnym, szczególnie w zakresie zapobiegania sytuacjom kryzysowym;

50. wzywa UE do objęcia regionu Morza Czarnego zintegrowaną polityką morską, a w szczególności wspólną polityką rybołówstwa na takich samych zasadach jak inne baseny europejskie; UE powinna podjąć wszelkie niezbędne działania dyplomatyczne, aby zachęcić państwa czarnomorskie spoza UE do jak najściślejszego stosowania zasad wspólnej polityki rybołówstwa; zwraca uwagę na znaczenie utworzenia odrębnego organu zarządzającego wspólnymi zasobami Morza Czarnego oraz stosowania mechanizmu wieloletnich planów zarządzania;

Rozwój gospodarczy i społeczny

51. uważa, że należy wspierać rozwój gospodarczy i społeczny w całym regionie; szczególne znaczenie przywiązuje do poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności w regionie; wskazuje, że w regionie znajdują się wyjątkowe surowce naturalne, co może pobudzać szybki wzrost gospodarczy; podkreśla, że właściwe zarządzanie tymi surowcami ma podstawowe znaczenie dla ułatwienia takiego rozwoju;

Czwartek, 20 stycznia 2011 r.

52. podkreśla, że dalsza liberalizacja handlu i intensyfikacja handlu wewnątrz regionu mają istotne znaczenie dla rozwoju gospodarczego regionu; podkreśla znaczenie, jakie ma dla lokalnych społeczności i partnerów handlowych regionu ustanowienie obszaru możliwości gospodarczych i dobrobytu w regionie Morza Czarnego; podkreśla konieczność zwalczania oszustw i korupcji, tak by region stał się bardziej atrakcyjny dla inwestorów; zwraca uwagę na znaczenie współpracy w turystyce oraz w dziedzinie rozwoju portów i linii brzegowej; popiera zintegrowaną politykę morską UE, mającą na celu społeczno-gospodarczy rozwój regionów nadmorskich, jednak z żalem zauważa, że aspekt Morza Czarnego jest w niej słabo rozwinięty; z zadowoleniem przyjmuje wyniki osiągnięte w ramach współpracy w dziedzinie edukacji, badań naukowych i technologii; ponownie wyraża poparcie dla celu polegającego na wspieraniu rozwoju społecznego i silnego społeczeństwa obywatelskiego; zaznacza, że UE powinna kontynuować dialog o ułatwieniach wizowych z krajami regionu;

53. wyraża przekonanie, że UE powinna odgrywać większą rolę w regionie Morza Czarnego poprzez zaproponowanie krajom regionu lepszych perspektyw ściślejszej integracji z polityką UE; podkreśla, że należy dokładnie rozważyć, szczegółowo zbadać i wspierać możliwości liberalizacji handlu i stworzenia strefy wolnego handlu zgodnie z zasadami WTO;

54. zwraca uwagę na długotrwałe partnerstwo strategiczne UE-Rosja oraz na wspólne interesy obu w zakresie zwiększenia dwustronnej wymiany handlowej i inwestycji, a także ułatwień w handlu i jego liberalizacji w gospodarce światowej, jak również w zakresie wzmocnienia i rozwoju konkurencji, w tym w regionie Morza Czarnego;

55. stwierdza, że światowy kryzys finansowy miał poważne skutki dla regionu Morza Czarnego, gwałtownie przerywając zarówno okres, w którym wzrost gospodarczy wynosił średnio 6 % rocznie, jak i napływ kapitału zagranicznego niezbędny dla dalszego rozwoju gospodarczego państw regionu Morza Czarnego, co spowodowało, że system finansowy tego regionu znalazł się w wyjątkowo trudnej sytuacji; podkreśla, że należy szukać wyjścia z tej sytuacji poprzez wzmocnienie przepisów finansowych i bankowych, poprawę wiarygodności i przejrzystości podatkowej, zwalczanie oszustw podatkowych, uchylania się od podatków i korupcji, zacieśnienie współpracy regionalnej i poprawę koordynacji między organizacjami regionalnymi, takimi jak Organizacja Współpracy Gospodarczej Państw Regionu Morza Czarnego (BSEC);

56. w kontekście strategii zachęca do opracowania zintegrowanego podejścia i do wykorzystania ugruntowanych zasad polityki spójności UE oraz polityki sąsiedztwa, co może pomóc osiągnąć rzeczywiste wyniki, a jednocześnie ułatwić proces budowania potencjału w słabiej rozwiniętych regionach; w szczególności uważa, że należy wspierać współpracę transgraniczną między regionami w celu rozwiązania wspólnych problemów za pośrednictwem skoordynowanych działań; przypomina, że europejskie ugrupowanie współpracy terytorialnej stanowi właściwe ramy współpracy, aby zapewnić ustrukturyzowany i wielopoziomowy system rządzenia; wzywa Komisję do przeanalizowania możliwości zapewnienia lepszej koordynacji różnych instrumentów europejskich, która umożliwi współpracę transgraniczną na granicach zewnętrznych Unii;

57. podkreśla, że wymiana najlepszych praktyk między regionami ma zasadnicze znaczenie dla wszystkich dziedzin współpracy, w ramach której regiony o długim doświadczeniu w zakresie opracowywania i realizacji projektów mogłyby pomagać innym regionom w osiągnięciu lepszych wyników;

58. uważa, że poprawa zdolności administracyjnej wszystkich lokalnych i regionalnych podmiotów w regionie Morza Czarnego ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia skutecznej realizacji projektów unijnych i należytego zarządzania ich finansami, większej przejrzystości i odpowiedzialności oraz zrównoważonego rozwoju terytorialnego całego regionu;

59. zwraca uwagę na znaczenie ułatwień wizowych i mobilności osób w regionie oraz wzywa Komisję, aby rozważyła wprowadzenie preferencyjnych systemów wizowych dla przedsiębiorców, kręgów akademickich, młodzieży, urzędników lokalnych i innych grup w celu rozszerzenia kontaktów w całym regionie, zwłaszcza w zakresie budowy zaufania; zachęca do tworzenia pod egidą UE wspólnych projektów dotyczących promowania dziedzictwa kulturalnego i turystyki w regionie;

60. wyraża przekonanie, że programy propagujące dialog międzykulturowy i międzywyznaniowy wymagają stałego wsparcia, aby mogły promować współpracę w regionie, że wspólne inicjatywy w

Czwartek, 20 stycznia 2011 r.

dziedzinie edukacji i mediów są bardzo potrzebne, aby tworzyć i zacieśniać znaczące kontakty między ludnością i środowiskami opiniotwórczymi w regionie, oraz że inicjatywy, takie jak sieć uniwersytetów czarnomorskich, stanowią dobry przykład sposobu, w jaki współdziałanie uczelni może wywoływać zjawisko pozytywnej synergii w regionie; wzywa do rozbudowania sieci naukowych i studenckich, infrastruktury związanej z Internetem oraz projektów badawczych opartych na współpracy; z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę utworzenia i wspierania kolegium Morza Czarnego, które przyczyniłoby się do wyłonienia elity regionalnej uznającej współpracę za naturalną metodę rozwiązywania wspólnych problemów;

61. uznaje wyniki projektu BSI (dotyczącego wzajemnych połączeń w regionie Morza Czarnego), mającego na celu stworzenie regionalnej sieci badawczo-edukacyjnej w szerzej rozumianym regionie Morza Czarnego i powiązanie jej z siecią GEANT, a także wzywa Komisję do dalszego wspierania projektów badawczych w regionie Morza Czarnego, takich jak HP-SEE, SEE-GRID, SCENE, CAREN i BSRN;

*

* *

62. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji, wiceprzewodniczącej/ wysokiej przedstawiciel ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz rządów i parlamentom państw członkowskich i wszystkich państw regionu Morza Czarnego.

Pakistan: zabójstwo Salmana Taseera, gubernatora Pendżabu

P7_TA(2011)0026

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 20 stycznia 2011 r. w sprawie Pakistanu, w szczególności zabójstwa gubernatora Salmana Taseera

(2012/C 136 E/16)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie praw człowieka i demokracji w Pakistanie, w szczególności rezolucje z dnia 20 maja 2010 r.⁽¹⁾ oraz 12 lipca 2007 r.⁽²⁾, 25 października 2007 r.⁽³⁾ i 15 listopada 2007 r.⁽⁴⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 16 grudnia 2010 r. w sprawie rocznego sprawozdania dotyczącego sytuacji praw człowieka na świecie w roku 2009 i polityki UE w tej dziedzinie⁽⁵⁾,
- uwzględniając przyjęte w dniu 16 listopada 2009 r. przez Radę wnioski w sprawie wolności religii i przekonań, w których Rada podkreśla strategiczne znaczenie tej wolności i zwalczania nietolerancji religijnej,
- uwzględniając wspólne oświadczenie UE i Pakistanu z dnia 4 czerwca 2010 r., w którym obydwie strony zdecydowanie potwierdziły wolę wspólnego rozwiązywania kwestii dotyczących bezpieczeństwa regionalnego i globalnego, promowania poszanowania praw człowieka oraz współpracy na rzecz dalszego wzmocnienia demokratycznego rządu Pakistanu i jego instytucji,
- uwzględniając oświadczenie swojego przewodniczącego z dnia 19 listopada 2010 r. w sprawie kary śmierci, na którą została skazana Asia Bibi,
- uwzględniając oświadczenie wiceprzewodniczącej Komisji i wysokiej przedstawiciel UE do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa Catherine Ashton z dnia 4 stycznia 2011 r. w sprawie zabójstwa gubernatora Salmana Taseera, a także jej oświadczenie z dnia 12 listopada 2010 r. w sprawie kary śmierci w Pakistanie,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2010)0194.

⁽²⁾ Dz.U. C 175 E z 10.7.2008, s. 583.

⁽³⁾ Dz.U. C 263 E z 16.10.2008, s. 666.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 282 E z 6.11.2008, s. 434.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2010)0489